

รามคำราฯ

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เล่มที่ ๔

บทบรรณาธิการ

คำตาม การกระทำโดยประมาทจะอ้างว่าเป็นกิริยาป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายได้หรือไม่

คำตอบ มีคําพิพากษาภัยการนิจชัยไว้ดังนี้

คําพิพากษาภัยการที่ ๑๕๙๗/๒๕๖๒

จำเลยทำเป็นลั่นชื่นขณะที่กอดปล้ากันกับผู้ตายโดยไม่มีเจตนาฆ่าผู้ตาย เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นจำเลยจักต้องมีตามวิสัยและพฤติกรรมและจำเลยอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ เป็นการกระทำโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย อันเป็นเรื่องข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางพิจารณาแตกต่างกับข้อเท็จจริงที่กล่าวในฟ้อง แต่ข้อแตกต่างนั้นมิใช่ข้อสาระสำคัญ และทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้ ศาลภัยกามีอำนาจพิพากษางลงโทษจำเลยในข้อหาตามข้อเท็จจริงที่ได้ความได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง

การกระทำซึ่งจะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๘ ต้องเป็นการกระทำโดยเจตนาจำเลยเอาอาชญาชีวินัยของมา Ying ผู้ตายในนัดแรก และเมื่อกอดปล้ากันกระสุนเป็นลั่นถูกผู้ตาย ๒ นัด โดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย ไม่ใช่เป็นการกระทำโดยเจตนาจึงไม่ใช่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๘

คำตาม สำคัญผิดว่ามีภัยนตรายที่จะป้องกันหากป้องกันเกินสมควรแก่เหตุโดยสำคัญผิด ผู้กระทำจะมีความผิดอย่างใด

คำตอบ มีคําพิพากษาภัยการนิจชัยไว้ดังนี้

คําพิพากษาภัยการที่ ๕๒๙๙/๒๕๖๒

จำเลยและ ว. ออกไปชุมชนเหตุการณ์โดยนำอาชญาชีวินัยติดตัวไปด้วย เพราะเข้าใจว่าอาจถูกผู้เสียหายกับพวงทำร้าย หาใช่เป็นการตระเตรียมอาชญาชีวินัยเพื่อสมครใจทะเลาะวิวาทกับพวงผู้เสียหายไม่ การที่ผู้เสียหายกับพวงขวางป้าขาดสูรยาและไม่เข้าไปยังบริเวณที่จำเลยและ ว. หลบซ่อนอยู่โดยจำเลยและ ว. มิได้ก่อเหตุขึ้นก่อน ย่อมเป็นเหตุทำให้จำเลยสำคัญผิดว่าผู้เสียหายกับพวงซึ่งมีจำนวนมากกว่ามีเจตนาประทุษร้ายจำเลยและ ว. อันเป็นภัยนตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้าย อันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภัยนตรายที่ใกล้จะถึง จำเลยมีสิทธิกระทำการป้องกันเพื่อให้พ้นจาก

ภัยนตราย แต่ไม่ปรากฏว่าผู้เสียหายกับพวกรมีอาชญากรรมซ่อนใจซึ่งกันและกัน จึงไม่ได้ดำเนินการที่จำเลยให้อาชญาณอย่าง /
ผู้เสียหายกับพวกรมีความต้องการป้องกันตัวของจำเลย การกระทำของจำเลยเป็น
การป้องกันเกินสมควรแก่เหตุโดยสำคัญผิด เมื่อกระสุนปืนที่จำเลยยิงถูกผู้เสียหายเป็นเหตุให้
ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บเป็นอันตรายสาหัส จำเลยมีความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นอันเป็น
การป้องกันเกินสมควรแก่เหตุโดยสำคัญผิด

จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๙, ๔๐ ประกอบมาตรา
๖๒ วรรคแรก, ๖๗

คำถ้าม ร่วมกันวางแผนสมคบกันเพื่อที่จะกระทำการมิด แต่ขณะกระทำการมิด
มิได้อยู่ใกล้กับที่เกิดเหตุในลักษณะที่พร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือพวกรในขณะกระทำการมิดได้ทันที่
ดังนี้ จะถือว่าเป็นตัวการในการกระทำการมิดด้วยหนึ่งในนี้

คำตอน มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๔๙๙/๔๕๖๔

จำเลยที่ ๓ ร่วมกันวางแผนสมคบกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกรเพื่อที่
จะกระทำการมิด โดยจำเลยที่ ๓ มีส่วนรู้เห็นมาตั้งแต่ต้น แต่ขณะที่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔
กับพวกรร่วมกันกระทำการมิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและฐานร่วมกันพยายามฆ่า
ผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน จำเลยที่ ๓ ขอครatatypeเพื่อค่อยดูเส้นทางให้จำเลยที่ ๔ กับพวกรมิได้ร่วม
ขับรถจักรยานยนต์ไปติดตามรถจักรยานยนต์ที่ผู้ชายขับไปก่อนเหตุกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔
กับพวกร บริเวณที่จำเลยที่ ๓ ขอครatatypeเพื่อค่อยดูเส้นทางให้มิได้อยู่ใกล้กับที่เกิดเหตุในลักษณะที่
จำเลยที่ ๓ พร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกรในขณะกระทำการมิด
ได้ในทันที จึงไม่ใช่เป็นการแบ่งหน้าที่กันทำอันจะเป็นตัวการในการกระทำการมิdrร่วมกับ
จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกรกระทำการมิดของจำเลยที่ ๓ เป็นเพียงการช่วยเหลืออำนวยความสะดวก
ความสะดวกให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกรกระทำการมิด จำเลยที่ ๓ มีความผิดฐาน
เป็นผู้สนับสนุนการกระทำการมิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและฐานเป็นผู้สนับสนุน
การกระทำการมิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

คำถ้าม ลูกหนี้มีเจ้าหนี้หลายราย เลือกชำระหนี้โดยโอนที่ดินให้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่ง
ของตนไป และไม่มีทรัพย์สินอื่นเหลืออยู่อีก เจ้าหนี้อื่น ๆ มีสิทธิร้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการ
จดทะเบียนโอนขายที่ดินหรือไม่

คำตอน มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกที่ ๒๐๙๐/๒๕๖๐

จำเลยที่ ๒ ให้การปฏิเสธเพียงว่า จำเลยที่ ๑ จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาและเป็นไปตามกระบวนการไก่เกลี้ยปะนีปะน่อนข้อพิพาทของศาลอุทธรณ์ภาค ๗ เพื่อหาข้อกฎหมายคดีนั้นชอบด้วยกฎหมาย ไม่ได้ทำให้โจทก์เสียเบรียบและไม่เป็นการฉ้อฉล โดยมิได้ให้การปฏิเสธว่าจำเลยที่ ๒ ไม่ทราบว่าจำเลยที่ ๑ เป็นลูกหนี้ของโจทก์ และไม่ทราบว่าจำเลยที่ ๑ และ ป. มีเจ้าหนี้หลายราย มีภาระหนี้จำนวนมากและไม่มีทรัพย์สินอื่นที่จะชำระหนี้ให้แก่โจทก์ ประกอบกับจำเลยที่ ๒ รู้อยู่แล้วทั้งก่อนและในขณะรับโอนที่ดินพิพาทว่าจำเลยที่ ๑ เป็นลูกหนี้ของโจทก์ และรู้อยู่แล้วว่าจำเลยที่ ๑ และ ป. มีเจ้าหนี้หลายราย มีภาระหนี้จำนวนมากและไม่มีทรัพย์สินอื่นที่จะชำระหนี้ให้แก่โจทก์ จำเลยที่ ๑ กลับเลือกชำระหนี้โดยโอนที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้อีกรายหนึ่งของตนไปย่อมมีผลทำให้ทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ลดน้อยลงและโจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ไม่สามารถยึดทรัพย์บังคับคดีแก่ที่ดินดังกล่าวได้ หรือเสียโอกาสในการขอเข้าเคลียทรัพย์หากมีการยึดที่ดินพิพาทโดยเจ้าหนี้รายได้รายหนึ่ง การที่จำเลยที่ ๑ จดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทเฉพาะส่วนของจำเลยที่ ๑ ให้แก่จำเลยที่ ๒ จึงเป็นการทำให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของจำเลยที่ ๑ เสียเบรียบอันเป็นการฉ้อฉล โจทก์มีสิทธิร้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการจดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทได้

คำถาน ลูกหนี้และผู้ได้ลาภออก (ผู้ที่ทำนิติกรรมกับลูกหนี้โดยตรง) ทำนิติกรรมจดทะเบียนโอนที่ดินกันโดยรู้อยู่ว่าจะทำให้เจ้าหนี้ต้องเสียเบรียบ หากผู้ได้ลาภออกทำนิติกรรมโอนขายที่ดินดังกล่าวหรือนำที่ดินไปจำนองแก่บุคคลภายนอก เจ้าหนี้จะร้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมดังกล่าวด้วยได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

(ก) คำพิพากษาฎีกที่ ๘๙๐๖/๒๕๖๐

การจดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทสองโฉนดระหว่างจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เป็นการกระทำการทั้งรู้อยู่ว่าจะเป็นทางให้เจ้าหนี้เสียเบรียบ กรณีต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๗ ในเรื่องของการเพิกถอนการฉ้อฉล มิใช่บังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ อันเป็นเรื่องของวัตถุประสงค์ของนิติกรรมขัดต่อกฎหมายโดยชัดแจ้ง เมื่อโจทก์มาฟ้องคดีนี้ยังไม่พ้น ๑๐ ปี นับแต่ได้ทำนิติกรรม อีกทั้งยังไม่พ้นปีหนึ่งนับแต่เวลาที่โจทก์ได้รู้ต้นเหตุอันเป็นมูลให้เพิกถอน โจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกร้องขอเพิกถอนได้

จำเลยที่ ๒ ทำนิติกรรมโอนขายที่ดินพิพากษาแปลงหนึ่งให้แก่จำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๓ ทำนิติกรรมโอนขายให้แก่จำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ ทำนิติกรรมจำนวนให้แก่จำเลยที่ ๕ ซึ่งล้วนเป็นการทำนิติกรรมก่อนเริ่มฟ้องคดีขอให้เพิกถอน จำเลยที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ เป็นบุคคลภายนอก อันได้สิทธิในที่ดินพิพากษามาโดยสุจริตก่อนเริ่มฟ้องคดีขอให้เพิกถอน ย่อมได้รับ การคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๗๘ ศาลไม่อาจพิพากษาให้ เพิกถอนนิติกรรมในที่ดินพิพากษาระหว่างจำเลยที่ ๒ กับที่ ๓ ระหว่างจำเลยที่ ๓ กับที่ ๔ และระหว่างจำเลยที่ ๔ กับที่ ๕ ดังนั้น ไม่อาจเพิกถอนนิติกรรมระหว่างจำเลยที่ ๑ กับที่ ๒ ตามฟ้องได้ด้วย เพราะที่ดินพิพากษาเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ ๔ โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

(ช) คำพิพากษากฎที่ ๕๙๔/๙๕๖๐

โจทก์ได้ร้องขอแบ่งคบคดีแก่จำเลยที่ ๑ ตามคำพิพากษาชี้ให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว...ฯลฯ แล้ว ยอมฟังได้ว่า โจทก์เป็นเจ้าหนี้ที่มีสิทธิเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ของตนจากทรัพย์สินของลูกหนี้และ ต้องเสียเปรียบจากการที่ทรัพย์สินของลูกหนี้ลดลงไม่พอชำระหนี้อันเนื่องมาจากการทำนิติกรรม ฉ้อฉลของลูกหนี้ การที่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาภัยมเงินจากโจทก์ จำเลยที่ ๑ จึงเป็นลูกหนี้ เมื่อจำเลยที่ ๑ ทำนิติกรรมให้ที่ดินพิพากษาแก่จำเลยที่ ๒ โดยเส่นหา จำเลยที่ ๒ ย่อมมีฐานะเป็น ผู้ได้ลักษณะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๗๘ เพราะผู้ได้ลักษณะหมายถึงผู้ที่ทำนิติกรรมกับลูกหนี้ โดยตรง จำเลยร่วมซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับจำนวนของทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อจากผู้ทำนิติกรรมกับลูกหนี้จึงเป็น บุคคลภายนอก ตามความในมาตรา ๒๗๘ วรรคหนึ่ง การที่จำเลยร่วมซึ่งเป็นบุคคลภายนอกได้รับ จดทะเบียนจำนวนที่ดินพิพากษาจากจำเลยที่ ๒ ที่กระทำในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ แต่โจทก์ฟ้อง คดีนี้เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ การจดทะเบียนจำนวนระหว่างจำเลยที่ ๒ กับจำเลยร่วม จึงเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนเป็นคดีนี้ เมื่อจำเลยร่วม ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกไม่ได้ทำนิติกรรมจำนวนก่อนเริ่มฟ้องคดีขอให้เพิกถอน จำเลยร่วมย่อม ไม่ได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๒๗๘ ดังกล่าว การที่จำเลยที่ ๑ ทำนิติกรรมให้ที่ดินพิพากษา แก่จำเลยที่ ๒ โดยเส่นหาทั้งที่จำเลยที่ ๑ รู้อยู่แล้วว่าจะเป็นทางให้โจทก์เสียเปรียบ ซึ่งเพียง จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้รู้ฝ่ายเดียวเท่านั้นก็เป็นเหตุที่จะขอให้เพิกถอนได้ตามมาตรา ๒๗๘ วรรคหนึ่งแล้ว โจทก์ย่อมมีสิทธิขอให้เพิกถอนนิติกรรมระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ และ นิติกรรมระหว่างจำเลยที่ ๒ กับจำเลยร่วมได้

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ